

NOVICE

LETO II. - št. 35

V KOČEVJU, DNE 24. AVGUSTA 1957

Cena 10 din

Seja občinskega ljudskega odbora Kočevje

50 odbornikov kočevske občine - Novi predsednik ObLO Janez Rigler
Podpredsednika Karl Grm in Peter Mohor iz Predgrada

15. avgusta je bila v Kočevju prva skupna seja občinskega ljudskega odbora Kočevje in priključenega dela bivšega ObLO Predgrad. Odborniki so se udeležili seje v lepem številu. Sejo je otvoril najstarejši odbornik ObLO Kočevje, tov. Peter Čero. V uvodnih besedah je pozdravil vse navzoče, posebej še odbornike iz priključenega dela bivše občine Predgrad.

Odborniki so iz svoje srede izvolili verifikacijsko komisijo, ki je podala poročilo. Zapisnega novozvoljenih odbornikov iz priključenega Predgrada je potekala v slovesnem vzdušju.

Na dnevnem redu so bile volitve novega predsednika ObLO Kočevje. Odborniki so se odločili za tajne volitve. Iz svoje srede so izvolili kandidacijsko in volilno ko-

misijo. Obenem so izvršili volitve dveh podpredsednikov ObLO. Z večino glasov je bil izvoljen za novega predsednika občine Kočevje tov. Janez Rigler, za podpredsednika pa tov. Karl Grm in Peter Mohor iz Predgrada. Odborniki so s poskanjem pozdravili izvolitve novega predsednika in obeh podpredsednikov. Nato je vodil sejo novi predsednik tov. Rigler.

Nato so izvolili štiri odborniške komisije: mandatno imunitetno komisijo, komisijo za gospodarstvo, komisijo za predpise in organizacijska vprašanja ter komisijo za prošnje in pritožbe. Po izvolitvi komisij so bile volitve Svetov pri ObLO, ki jih je trinajst. Izvolili so naslednje Svete: Svet za splošno upravna vprašanja, za notranje zadeve, za gospodarstvo, za kmetijstvo in gozdarstvo, Svet za komunalo in stanovanjske zadeve, za družbeni plan in finance, za šolstvo, za prosveto in kulturo, za zdravstvo, za socialno skrbstvo, Svet za varstvo matere in otroka, Svet za delo in delovne odnose ter Svet za telesno vzgojo. V Svete so bili izvoljeni tudi člani iz priključenega dela bivše predgradske občine.

Ljudski odborniki so nato razpravljali in sklopili o predlogih Svetov pri ObLO. Med drugim so potrdili predlog, da se podjetju Steklarna Kočevje odobri kredit v višini 1 milijon din. Potrdili so pravilnik obratne ambulante na Rudniku Kočevje. Pri ObLO Kočevje se ustanovi posredovalnica za delo, ki bo opravljala delo za vse področje bivšega kočevskega okraja. Del sredstev za poslovanje posredovalnice za delo bodo prispevale tudi občine. Izvoljen je bil upravni odbor posredovalnice, v katerem so zastopani predstavniki iz vseh občin bivšega kočevskega okraja.

Dotaknili so se tudi stanovanjskega vprašanja. Nekatera podjetja, ki hočejo zasesti prostore, kjer so bili doslej okrajni uradi. Odborniki so sprejeli sklep, da naj se stavbe, kjer so bili doslej uradi ObLO, Okrajnega sodišča in Okrajnega komiteja prvenstveno uporabijo za stanovanja.

Nekateri odborniki so sprožili vprašanje, čemu je bilo potrebno dvakratno delo v samskem bloku pri stavbi ObLO Kočevje. Parketi v prostorih stavbe so bili že položeni, pa tudi pleskarska dela so bila že opravljena. Iz neznanih vzrokov pa so začeli prostore na novo pleskati. Zato so morali odstraniti tudi parket in ga potem spet na novo polagati. Kdo bo plačnik nepotrebnega dela? Kdo drugi kot skupnost! Stvari nič ne spremeni, če je zakrivilo površnost gradbeno podjetje, ki zida ali kdo drugi. Odborniki so zahtevali, da se zadeva preišče.

Na seji so govorili tudi o personalnih vprašanjih uslužbenkega kadra na občinskem ljudskem odboru Kočevje. Odborniki so poobla-

stili podpredsednika in tajnika ObLO, da skupno s Svetom za upravna vprašanja rešijo delovna mesta na ObLO. Poudarili so, da je treba pri izbiri kadra paziti, da se nastavi kvaliteten uslužbenec. Prednost pri nastavitvi imajo dosedanjí uslužbenici ObLO in uslužbenici bivšega ObLO Kočevje.

Razpravljali so tudi o ureditvi pokopališč, predvsem pa je pereče vprašanje ureditve pokopališča v Kočevski Reki.

V razpravi so sodelovali tudi novi odborniki iz priključenih vasi bivše občine Predgrad. Izrazili so željo, da bi v Predgradu ustanovili novo šolo. Prostori za šolo bi bili v združenem domu. Odborniki so izrazili tudi zadovoljstvo, da so njihovi kraji priključeni Kočevju.

Jesenska idila na paši (Foto Lojze Campa)

PO SVETU

Zadnje dni je bila mala državica Sirija ponovno v ospredju zanimanja svetovne javnosti. Morda so prav to hoteli doseči oni, ki so skušali izvesti državni prevrat in tako spremeniti ne samo režim te dežele, ampak tudi razmerje sil na Bliznjem vzhodu. To, da je svetovna javnost manj pazila na to, kaj se godi v Omanu in da so zopet zagnali krič, da bodo Sirijo spreminili v sovjetsko vojaško in gospodarsko oporišče na Arabskem polotoku, kaže, kdo je v ozadju poizkusa, da v Siriji spremenijo režim. Dogodki so bili podobni onim v Jordaniji, ki so to deželo privedli v vode Eisenhowerjeve doktrine za Bliznji vzhod in v spor z njenima starima zaveznikoma Sirijo in Egiptom. Po teh dogodkih sta Sirija in Egipt povečala napore za izvedbo konfederacije med obema deželama.

V Alžiru divjajo boji z nezmanjšano grobstvo. Angleški in ameriški listi — tudi veliki in vodilni — pa so začeli sami zbirati podatke o dejanskem stanju v tej francoski koloniji in več ne verjamejo slepo francoskim uradnim vestem in izjavam. Zadnje dni objavljajo tisk v teh deželah vedno več izvirnih reportaž, ki jih pišejo novinarji, ki obiskujejo razne oddelke alžirske vojske. Splošno mnenje teh ljudi je, da alžirski uporniki razpolagajo z dobro urejeno artilerijo in hkrati grade novo državo in oblast. Vsi prerokujejo Francozom dolge in krvave boje in dvomijo v možnost francoske zmage.

Okrog otoka Cipra se stvari zopet zapletajo. Angleži zaradi dogodkov v Sirijo ponovno poudarjajo vojaški in strateški pomen otoka, Grki pa nočejo ničesar slišati o trojnih pogajanjih za ta otok (med Britanijo, Grčijo in Turčijo) ter vztrajajo pri zahtevi, da je treba voditi pogajanja o bodočnosti otoka skupaj z zastopniki prebivalstva z otoka. Tako bo verjetno prišla stvar na dnevni red Generalne skupščine Združenih narodov, ko se bo to jesen sestala.

V Omanu so Britanci uničili nekatera oporišča uporniškega imama, nato pa so začeli z umikom, ker so Arabci sprožili zahtevo, da pride angleški napad na to kolonijo pred Varnostni svet. Zaradi sestava Varnostnega sveta pa imajo arabske dežele malo možnosti, da bi njihov poziv uspel, ker bo verjetno Britancem uspelo, da predlog v Varnostnem svetu ne bo dobil potrebne večine pri glasovanju.

Predvolilni boj v Nemčiji postaja vsak dan ostrejši in tudi brezobzirnejši. Dva velika nasprotnika v tem spopadu ne štedita niti besed niti eden drugega in se obmetavata včasih z zelo čudnimi pridevki. Zadnje dni je predsednik socialno demokratske stranke Zahodne Nemčije v svojem tolmačenju politike svoje stranke tudi podal našt svoje stranke o tem, kakšna politika bi po njegovem mnenju pripeljala do združitve obeh delov Nemčije. Ollenhauer zagovarja združitve obeh delov Nemčije ob pogoju, da se Nemčija po združitvi ne bo opredelila k nobenemu taboru, da bo ostala izven Atlantiskega pakta in da ne bo imela atomske oborožitve. Vodja zahodno nemške opozicije tudi meni, da je za Nemce najbolje, ako pomagajo velikim silam, da se sporazumejo o razorožitvi in da sklenejo skupno z ostalimi evropskimi deželami evropski varnostni pakt. Sporazum o nenapadanju in medsebojni pomoči v primeru napada katere koli dežele na katero koli od članic tega evropskega varnostnega sporazuma.

Ollenhauerjevo stališče je mnogo dežel pozdravilo kot treznejše in razumnejše ne samo za nemško združitve, ampak tudi za sedanje mednarodne odnose in položaj v svetu sploh. Ollenhauer je tudi odločno nastopil proti vmešavanju tujih sil v notranji boj Nemčije in izrazil upanje, da bo njegova stranka dosegla znatno večji uspeh kakor na prejšnjih volitvah.

Naš podpredsednik tov. Vukmanovič je odpotoval na čelu naše delegacije v deželo Daljnega in Srednjega vzhoda. V glavnem mestu Indonezije se je udeležil proslave dvajsete obletnice razglasitve Indonezijske republike.

Tov. Djuro Salaj se že nekaj dni mudi v Moskvi kot gost sovjetskih sindikatov. Prisostvoval bo proslavi 50-letnice sindikatov, ki štejejo danes preko 47 milijonov članov in upravljajo veliko knjižnic, kulturnih in športnih domov ter športnih objektov in stadionov.

Našega predsednika republike je obiskal voditelj Laburistične stranke Anglije Gaitskell in s soprogo ostal pri maršalu Titu celo popoldne. Visoki angleški gost je na privatnem obisku v Dalmaciji, kjer bo obiskal poleg Splita tudi Dubrovnik. Gaitskell je vodja laburistične opozicije v angleškem parlamentu.

Novi prostori ObLO Kočevje

Vodovod na Turjaku

Na Turjaku so začeli z gradnjo vodovoda že pred tremi leti. Lani pa so se dela ustavila. Jarki za vodovod so skoraj že povsod skopani, cevi so pripravljene, manjka samo še okrog 1.000.000 din za dokončno dograditev prepotrebne vodovoda. Prebivalci Turjaka imajo samo kapnice. Zlasti pa občuti pomanjkanje vode v sušnih mneh zadržujo posestvo OZZ Turjak, kjer redijo

precej živine. Takrat morajo voziti vodo v sodih.

Prebivalci tega kraja so precej delali pri gradnji vodovoda, pa tudi za napreje so pripravljeli pomagati, saj se zavedajo, da bo vodovod njim samim v korist. Gradnja vodovoda se bo morala čim prej nadaljevati. Na ta pereči problem je mislila tudi občina Lašče in določila del sredstev za vodovod na Turjaku; vendar ta sredstva ne bodo zadostovala za dokončanje del. Turjčani so hvalile za pomoč, ki so jo prejeli v začetku gradnje vodovoda od Odbora za male asanacije pri bivšem ObLO Kočevje in KZ Turjak. Del sredstev (30.000 din) je prispevala tudi občina.

Pogovor z našimi ljudmi

Na naši poti po vasih velikolaške občine smo obiskali tudi izdelovalca krtač, tov. Cirila Škrjla na Turjaku. Pripovedoval nam je, da je začel izdelovati krtače-ribarice že leta 1937, skupno s svojim bratom Henrikom, ki so ga ubili Italijani leta 1942. Z italijansko okupacijo pa je njegova obrt polagoma zamrla. Tov. Ciril je bil zaveden Slovenec. Leta 1942 je bil prvi predsednik NOO Turjak. V roki ofenzivi leta 1942 so ga Italijani aretirali in pred vojaškim sodiščem v Ljubljani obsodili na smrtno ječo. Po končani vojni pa se je vrnil iz zaporov in pričel s svojim delom. Od leta 1948 do 1953 pa je opravljal razne funkcije, zato ni imel časa za izdelovanje krtač.

Leta 1953 pa se je Ciril spet ves posvetil izdelovanju krtač. Ustanovil si je tudi družinico.

Ogledovali smo preproste pripomočke, ki služijo Cirilu pri delu. Za izdelavo krtač-ribaric rabi posebno morsko travo, ki raste samo v Dalmaciji. Ali vas zanima, kako izdeluje krtače? Najprej mora pripraviti deščico in zavrtati luknjice. Nato mora morsko travo ali sirk zrezati in razporediti v majhne šopke. Na strojčku, ki je Cirilov lastni izdelek, se iz posebne žice stisnejo majhni kaveljčki. Ko so kaveljčki in butarice sirk priprav-

ljene, prične sestavljati krtačo. Na preprosto napravo položi deščico, v roko vzame butarico sirk, na sredo butarice vtakne kaveljček, oboje nastavi v luknjico v deščici in potem s pomočjo topega dleta in kladiava spravi butarico v luknjico. Delo gre Cirilu hitro od rok. Ko je krtača gotova, jo je treba še obstriči. Tov. Ciril ima za striženje posebno napravo, ki deluje podobno kot aparat za striženje las. Tudi ta je Cirilov lastni izdelek.

Vprašali smo ga, koliko časa porabi za izdelovanje ene krtače. Povedal nam je, da jo napravi v 35 minutah.

Poslovili smo se od tov. Škrjla in njegove soproge z željo, da bi še dolgo izdeloval krtače v zadovoljstvo gospodinj, katerim so namenjeni njegovi izdelki.

OBSDOBA DIREKTORJA FAP

Pretekli teden je bila v Titovem Učilu izrečena sodba proti direktorju in dvema uslužbencema tovarne avtomobilov FAP v Pribroju. Sodišče je obtožence spoznalo za krive in obsodilo bivšega direktorja Lavrenčiča (o njegovi ponesrebi smo že poročali) na 15 let strogega zapor. Ostala dva pa sta bila obsojena na manjše zaporne kazni.

Gospodarski program KZ Turjak

Kmetijska zadruga Turjak je ena tistih manjših zadrug, ki mora pokazati vso iznajdljivost v boju za svoj obstoj. Zadruga Turjak uspešno opravlja svoje delo. Lani je pri gospodarstvu nad 700.000 din dobička. Pod področje KZ Turjak spada trinajst vasi, ki pa so majhne in razmetane po hribovju. Prevladujejo srednji in mali kmetje; bavijo se s kmetijstvom, v zimskem času pa z izdelovanjem zobotrebcev. Zadruga Turjak odkupi letno do 2 milijona butaric zobotrebcev. V zadrugo je včlanjeno 110 članov.

Ka pogledamo, s čim vse se bavi KZ Turjak, na Turjaku ima zadruga lepo urejeno trgovino in svojo tovorni avtomobil. Pridno odkupujejo kmetijske pridelke ter razne gozdne sadeže in gozdna lesišča. Zadruga tudi odkupuje les. Vsak četrtek je odkup klavne živine. Dogoni živine so jeseni in spomladi boljši, kakor v poletnem času.

Pri zadrugi delujejo več ali manj uspešno poljedelski, sadjarski in živinorejski odsek. Letos je zadruga organizirala za člane strokovnih odborov pri KZ poučno ekskurzijo na Stajersko. Obiskali so Velenje, Čmelo in Srednjo kmetijsko šolo v Mariboru. Potovanje, ki se ga je udeležilo 28 ljudi, je trajalo dva dni.

Odkup kmetijskih pridelkov je v glavnem ves potom kmetijske zadruga. Zadrugniki in ostali, ki prodajajo blago zadrugi, so zadovoljni s poslovanjem zadruga.

Tudi hranilno-kreditni odsek je na dobrih nogah. Hranilne vloge znašajo sedaj ca. 900.000 din.

Zadruga v Turjaku ima gospodarski program za leto 1957. Ne bomo naštevati vseh podrobnosti tega programa. Nabavili so dva zaprašilca za krompir znamke »Trier« in drugo.

Zadruga posluje v prostorni zgradbi, ki je bila last bivših turjaških grofov. Med narodnoosvobodilno vojno je bila zgradba precej poškodovana. Sedaj je obnovljena in je v ponos zadrugi.

PRED KONGRESOM ZKJ
Letos v mesecu novembru bo v Ljubljani sedmi kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Tehnične priprave za kongres, ki jih vodi naš okrajni komite ZKJ, bodo kmalu končane. Stanovanje za delegate so že pripravljena, na Gospodarskem razstavišču pa bo v kratkem končano urejanje prostorov, kjer bo zasedal kongres.

V osnovnih organizacijah Zveze komunistov podjetij in ustanov ter na vasi je videti živahno predkongresno politično dejavnost. Večina osnovnih organizacij je že imela predkongresne konference, na katerih so obravnavali svoje delo. Te dni pa bodo občinske konference ZKJ, na katerih bodo volili delegate za kongres.

NAJVEČJA HIDROCENTRALA

Zvezni izvršni svet je odobril 220 milijonov dinarjev za pripravljalna dela na gradnji največje hidrocentrale v Jugoslaviji. Hidrocentrale Split bo zgrajena na ustju Cetine pri Omišu.

Predsednik ObLO Kočevje Janez Rigler

Naš komentar

PODJETJA BODO IZPLAČEVALA HRANARINO

Zavodi za socialno zavarovanje so z uvedbo zdravstvenih izkaznic naleteli pri izplačevanju nadomestil za plače na posebne težave. Večina zavarovancev je vezana na mesečne dohodke in pomeni izostanek plačila v času boleznin resen problem za vsakdanje življenje našega človeka. O pravočasnem izplačevanju nadomestil za plače so razpravljali tudi na zadnji seji Zbora proizvajalcev pri OLO Ljubljana in sprejeli nekaj važnih sklepov.

V bodoče bodo podjetja, ki imajo nad 50 zaposlenih delavcev in uslužbencev, izplačevala nadomestila za plače, ne samo za prvih 7 dni, ampak tudi za ves ostali čas, ko je delavec ali uslužbenec nezmožen za delo. Razume se, da grede izplačila za prvih 7 dni boleznin v breme podjetja, ostala plačila pa se bodo izplačevala v breme Zavoda za socialno zavarovanje. Določeno je tudi bilo, da podjetja, ki imajo zaposlenih nad 100 delavcev in uslužbencev začno z izplačevanjem 1. julija 1957, 1. avgusta 1957 pa ona podjetja, ki imajo zaposlenih nad 50 delavcev in uslužbencev.

Že pred sklepom Zbora proizvajalcev so Zavodi za socialno zavarovanje predlagali gospodarskim organizacijam, naj sprejmejo pooblastila o izplačevanju hranarin. Zavod in Kočevju je sklical predstavnike podjetij z nad 50 zavarovanih, vendar nobeno podjetje ni sprejelo predloga za izplačevanje hranarin. Izračunavanje odstotka hranarine in izplačila bi za podjetje pomenilo novo delo, toda delavcem bi bila storjena velika usluga.

Uslužbenici pri gospodarskih organizacijah itak izračunavajo osnovo in odstotek ter izplačujejo nadomestilo za prvih sedem dni, zato bi jim nadaljnje izračunavanje in izplačevanje nadomestila plače ne pomenilo posebne obremenitve. To velja zlasti za večja podjetja.

Pravočasno izplačilo nadomestil za plače je še vedno eden izmed osnovnih problemov zdravstvenega zavarovanja. Pri ljubljanskem zavodu so morali samo v enem letu v 800 primerih urgrati. Vsaka urgencia pa pomeni nepotrebno delo, izdatek in zavlačevanje.

Zunanjepolitični komentar

NOVO PRESENEČENJE?

Tam, kjer se je Atlantski ocean ob ameriškem kopnem močno približal Tihemu morju, teče že dolga leta boj med kolonializmom in kolonialnim silam podrejenimi ljudstvi. Britanska kolonija Gvajana je ena takih dežel. Bogata na naravnih bogastvih je dežela ob severovzhodnem robu Južne Amerike že davno vzbujala skomine pomorskih pustolovcev in osvajalcev.

Leta 1953 se je v tej britanski koloniji prvič nekaj resno premaknilo. Takrat je na največje začudenje Londona in Washingtona na volitvah, ki so bile prvič razpisane s popolno volilno pravico, zmaga Ljudska napredna stranka. Njen vodja in predsednik dr. Jagan je kmalu po izvolitvi doživel mnogo neprijetnosti, saj so ga Angleži celo privlekli v London. Njegova vlada, je zaradi izrazitega protikolonialnega stališča bila zelo kratkega veka. Vladala je samo 133 dni. Zatem so Angleži uvedli že velikokrat preizkušeno kolonialno vladavino z guvernerjem na čelu, ki je skušala v naslednjih letih zmanjšati pomen in vlogo zmagovite stranke.

Angleži so namreč računali, da se bodo sile v stranki začele cepiti in so zaradi tega vedno znova poudarjali prokomunistično razpoloženje vodstva te stranke, čeprav temu ni tako. Gre za domorodce, ki bi se radi otresli britanskega gospodstva. Polovica prebivalstva te kolonije je namreč Indijancev.

Ko so pred leti zrušili vlado dr. Jagana, so trdili, da je bilo to nujno potrebno, da bi zavarovali Zahodni svet pred naraščajočo komunistično nevarnostjo, češ da so preko dr. Jagana hoteli komunisti dobiti nove položaje tudi na ameriških tleh. Britanci so takrat za svojo akcijo proti narodnostnim gibanjem v Gvajani dobili vso podporo ameriške javnosti.

Pod pritiskom splošnega razpoloženja in v upanju, da se je v Ljudski napredni stranki uveljavil nov duh sodelovanja s kolonialnimi oblastmi, je angleški guverner končno le pristal, da se izvedejo nove volitve. Do teh je sedaj res prišlo in ponovno je zmaga Ljudska napredna stranka se z večjo večino, kakor pred štiri in leti. Predsednik stranke dr. Jagan je takoj po objavi volilnih rezultatov izjavil, da je treba napraviti konec angleški kolonialni diktaturi in da predstavlja zmaga njegove stranke zmago naprednih in odločen poraz reakcionarnih sil.

Na prvi pogled so dogodki v tej koloniji sicer morda zanimivi, vendar pa ne toliko pomembni, da bi jih morali uvrstiti v naše redne zunanjepolitične pregledke. Angleška kolonialna uprava je zopet postavljena pred kočljiv problem, na kakšno stališče naj se sedaj postavi. Gotovo je, da se enakih ukrepov, kakršnih se je poslužila že pred leti, sedaj ne more ponovno poslužiti, ker bi to skrhalo angleški ugled v Južni Ameriki.

Vendar ni samo to. V Južni Ameriki je sicer vrsta neodvisnih in samostojnih držav, vendar pa se v njihovo notranje življenje umetava severno ameriški kapital, ki ima za to veliko vzrokov. Prav zaradi tega vsako uspešno nacionalno in osvobodilno gibanje daje podporo tudi vsem drugim stremljenjem, ki gredo za tem, da bi Južno Ameriko ne samo formalno ampak tudi dejansko, predvsem gospodarsko osvobodili zunanje pritiska. Edino tako je mogoče razumeti, čemu uživa angleško stališče v tem primeru podporo Washingtona.

Iz dela in življenja združnih organizacij

Zadružno gospodarstvo v Dolenji vasi

Iz Ribnice je pot proti Dolenji vasi zelo prijetna. Za to pa se je treba zahvaliti novi cesti, katere je sedaj popravljena in je vožnja po tej cesti pravi užitek.

V Dolenji vasi smo obiskali tamno kmetijsko zadruzo. Doma smo našli samo upravnika zadruge, Nandeta Mateta. Bilo je namreč v soboto popoldne. Pogovarjali smo se o raznih stvareh iz življenja in dela te zadruge. Lesni odsek je glavni steber zadruge v finančnem pogledu. Zadruga se mora v veliki meri zahvaliti dobremu delu tega odseka, da je lahko uresničevala in še uresničuje koristne zamisli za gospodarski napredek teh krajev.

Zadruga tudi odkupuje in prodaja kmetijske pridelke, gozdne sadeže, zdravilna zelišča itd. Vse pri-

delke kmetovalcev na tem področju vnovčuje zadruga v Dolenji vasi.

Kmetijski in sadjarski odsek dobro delata, vendar bi bili na tem področju lahko doseženi še večji uspehi. Zadruga je nabavila za svoje člane 10.000 kg semenskega krompirja in drugih semen.

Živinoreja je na dobri poti in je v zadnjih letih precej napredovala. V zadruzi imajo tri dobre bike.

Imajo štiri zadržne trgovine, in sicer dve v Dolenji vasi ter po eno v Rakitnici in Grčaricah.

Strojni odsek ima veliko mlatnico za žito, motorno škroplilnico in več manjših prevoznih in nahrbtnih škroplilnic in zaprašilnic. Zadruga je dala zaprašilce zadržnikom za uničevanje koloradskega hrošča, katerega imajo tudi na dolenjevaških njivah več kot dovolj.

Beseda je tekla tudi o gradbenem odseku. Ta odsek je gradbeno podjetje v malem, saj zaposluje dvajset ljudi. Gradbeni odsek opravlja gradbena dela v Kočevju, Ribnici in na področju KZ Dolenja vas. Slišali smo tudi nekaj kritike na račun tega odseka, češ da zanemarjajo gradbena dela v domačem kraju, za kar je bil odsek predvsem ustanovljen. Slišali smo pa tudi dobre strani. Zidarji in delavci gradbenega odseka solidno opravljajo svoje delo, pa tudi s cenami so konkurenčni v primerjavi z gradbenimi podjetji. V gradbenem odseku imajo poleg zidarjev še tesarje in lončarje. Pri zadruzi deluje tudi mizarska delavnica, ki zaposluje tri mizarje.

V upravnem odboru zadruge so pametniki moški. Maloštevilni kader združnih uslužbencev dobro opravlja svoje delo. Še pred časom so izločili iz svoje srede slabe uslužbenke, ki so kvarili z nepravilnim poslovanjem ugled zadruge.

Naš obisk v dolenjevaški zadruzi je končan. Poslovili smo se z željo, da bi zadruga dosegla še veliko uspehov pri svojem delu.

Ribniški „GRADBENIK“ na dobri poti k uspehu

Gradbeno podjetje Gradbenik v Ribnici je bilo ustanovljeno 1953. leta. V začetku je štel kolektiv Gradbenika samo 30 ljudi. Podjetje pa je rastlo in se širilo. Danes ima Gradbenik že 130 ljudi. Začeli so z izposojenim orodjem, podjetje ni imelo osnovnih sredstev. Po štirih letih dela pa so si nabavili potrebno orodje, mehanizirano opremo, imajo lastni kamion itd. Vse to so si nabavili iz lastnih sredstev in sicer 75 odst. iz plačnega fonda, ostalo četrtino pa iz fonda za prostovoljno razpolaganje. Odkrivali so se dobički, da so si lahko ustvarili pogoje za uspešno poslovanje svojega podjetja.

Gradbenik Ribnica je od leta 1953 pa do sedaj zgradil vrsto zgradb: v Ribnici železniško postajo, dve stanovanjski hiši LIP Ribnica, Zadržni dom Ribnica, izvršilni deli pri rekonstrukciji opekarnice in sušilnice na opekarni v Ribnici. Gradil je tudi v drugih krajih: v Lipovcu novo železniško postajo, v Kotu vodovod, v Sodražici zadržni dom in dokončal začeto delo delavnic Lesne galanterije Sodražica. »Gradbenik« je gradil v

Kočevju, Cvišlerjih, sedaj pa gradi na Rudniku stanovanjsko naselje in rudarski dom. Na Travnici gori dokončuje dela v planinskem domu, gradi most čez potok Ribnico pri Ugarju v bližini Ribnice, začel bo z rekonstrukcijo žage LIP Ribnica, v Dolenji vasi je zgradil osnovno šolo. Ko bodo opravljena še obrtniška dela, bo šola izročena svojemu namenu. Podjetje gradi vodovod Ribnica-Kočevje, v Sodražici dokončuje gradbena dela pri šolskem posloppju, ravno tako tudi na trgovskem domu na Gori. Grad v Ribnici je bil med zadnje gojdo požgan. Gradbenik je začel z adaptacijo prostorov v gradu, kjer bo dobil mesto ribniški muzej. V gradu bo tudi nekaj stanovanjskih prostorov. Investitor gradbenih del v gradu je občinski ljudski odbor Ribnica.

Poleg gradbenih del pa opravlja podjetje tudi večja ali manjša remontna dela na področju Ribnice in okolice. Podjetje je znano po svojem solidnem delu, zato se vedno bolj uveljavlja.

V podjetju so dobro urejene tehnična, komercialna in finančna služba.

Vrednost gradbenih del v letu 1956 je znašala skupaj okoli 100 milijonov din, dobička pa so ustvarili 6 milijonov din. Finančni rezultat »Gradbenika« je pomemben, ker traja gradbena sezona samo devet mesecev. V zimskem času plača podjetje svojim delavcem 50 odst. redne plače. Delavci so tudi v zimskem času v delovnem razmerju, so zavarovani in delovni staž se jim šteje normalno.

Tudi Gradbenik ima težave, primatekrujejo mu nekvalificirani delavci.

Delavci so plačani večinoma po akordu. Zasluge delavcev je sorazmerno kar dober.

Delavski svet podjetja ima seje navadno vsakih šest tednov, po potrebi pa tudi večkrat. Delavski svet šteje sedemnajst, upravni odbor pa devet članov. Delavsko samoupravljanje se tudi v tem podjetju vedno bolj uveljavlja, kar se odraža v krepitvi in rasti podjetja.

V gradbeništvu je včasih delo precej zapleteno. Večkrat se jezimo, da gradnja ne poteka tako, kot bi si želeli. Vzrok pa ni vedno pri gradbenem podjetju, ki stavbo gradi, temveč so tudi objektivni razlogi. Najbolj kritično v gradbeništvu je pomanjkanje železarskih izdelkov in obrtniške dejavnosti. Kaj pomaga, če je hiša sezidana, nima pa še oken, vrat, električne instalacije itd. Vse to dograditev zavleče, krivdo pa naprtijo gradbenemu podjetju, ki stavbo gradi.

Traktoristi so tekmovali

Društvo traktoristov in kmetijskih strojnikov Kočevje je organiziralo tekmovalstvo v kmetijskem strojništvu, ki je bilo v nedeljo 11. avgusta na Kmetijski upravi Mlake. Traktoristi in strojniki so tekmovali v okviru republiškega tekmovalstva, ki bo od 23. do 25. avgusta letos v Celju. Cilj tekmovalja je bil, da traktoristi Kočevske pokažejo svoje znanje in da najboljši tekmovalci odberejo za tekmovalstvo v Celje, kjer bodo ekipno zastopali traktoriste iz Kočevske.

Zadnje tekmovalstvo je bilo v letu 1948, kjer so pa tekmovali le traktoristi takratnega državnega posestva Kočevje. Letos pa so bili tekmovalci iz Kmetijsko-gozdarskega posestva Kočevje in posestva »Snežnik« iz Kočevske Reke. Udeležba ni bila najboljša, prišli bi lahko tudi traktoristi iz Kmetijske uprave Livold in pa iz kmetijskih zadrug. Vseeno pa se je na tekmovalstvu izrazila volja do dela in znanje, ki ga obvladajo traktoristi v svoji stroki. Za tekmovalstvo v Celju so bili določeni trije najboljši traktoristi: Podlogar Sandi iz Stare cerkve, ki je dosegel na tekmovalstvu prvo mesto, Poje Alojz iz Mlake je bil drugi, Vlašič Rudi iz Mlake pa tretji. Prvi trije so dobili poleg pismenega priznanja tudi denarne nagrade, ostali pa le pismena priznanja.

Po končanem tekmovalnem je bil sprevod traktorjev in kombajnov skozi Kočevje. Člani društva želijo, da bi bila tudi v bodoče taka tekmovalstva, ki bi manifestirala napredek mehanizacije v kmetijstvu. Tonček Vlašič

Na področju Turjaka in okoliških vasi je bila letos letina ječmena zelo dobra. Pridelek pšenice pa ni bil povsod enak; v nižinskih predelih ji je rja precej prizadejala. Povprečno je pridelale pšenice v teh krajih srednje dober. Najslabše pa se bo odrezala sadna letina. Sadej je šlo po zlu v času pozebe v mesecu maju. Jablane in hruške so ostale domalega skoro povsod prazne.

Področje občine Velike Lašče je zelo obširno, zato imajo tudi sorazmerno veliko število šol. Na desetih šolah poučuje 23 učiteljev. Za potrebe šolstva je predvideno v tem letu okoli 11 milijonov din. Šolski prostori niso povsod vzorni, v Robu pa sploh nimajo svoje šole. Otroci imajo pouk v neprimernih kmečkih hišah. Zvedeli smo, da imajo

v Robu zbrano za gradnjo nove šole okoli 3,5 milijona din. Tudi opeka, pesek in apno so že pripravljene. Za gradnjo nove šole bodo začeli še to jesen. V novem šolskem posloppju bo tudi dvorana za kulturne prireditve. Vseh šloobveznih otrok iz Roba in okoliških vasi je nekaj nad 40.

Obilen pridelek ječmena

Na področju Turjaka in okoliških vasi je bila letos letina ječmena zelo dobra. Pridelek pšenice pa ni bil povsod enak; v nižinskih predelih ji je rja precej prizadejala. Povprečno je pridelale pšenice v teh krajih srednje dober. Najslabše pa se bo odrezala sadna letina. Sadej je šlo po zlu v času pozebe v mesecu maju. Jablane in hruške so ostale domalega skoro povsod prazne.

Področje občine Velike Lašče je zelo obširno, zato imajo tudi sorazmerno veliko število šol. Na desetih šolah poučuje 23 učiteljev. Za potrebe šolstva je predvideno v tem letu okoli 11 milijonov din. Šolski prostori niso povsod vzorni, v Robu pa sploh nimajo svoje šole. Otroci imajo pouk v neprimernih kmečkih hišah. Zvedeli smo, da imajo

v Robu zbrano za gradnjo nove šole okoli 3,5 milijona din. Tudi opeka, pesek in apno so že pripravljene. Za gradnjo nove šole bodo začeli še to jesen. V novem šolskem posloppju bo tudi dvorana za kulturne prireditve. Vseh šloobveznih otrok iz Roba in okoliških vasi je nekaj nad 40.

Obilen pridelek ječmena

Na področju Turjaka in okoliških vasi je bila letos letina ječmena zelo dobra. Pridelek pšenice pa ni bil povsod enak; v nižinskih predelih ji je rja precej prizadejala. Povprečno je pridelale pšenice v teh krajih srednje dober. Najslabše pa se bo odrezala sadna letina. Sadej je šlo po zlu v času pozebe v mesecu maju. Jablane in hruške so ostale domalega skoro povsod prazne.

Področje občine Velike Lašče je zelo obširno, zato imajo tudi sorazmerno veliko število šol. Na desetih šolah poučuje 23 učiteljev. Za potrebe šolstva je predvideno v tem letu okoli 11 milijonov din. Šolski prostori niso povsod vzorni, v Robu pa sploh nimajo svoje šole. Otroci imajo pouk v neprimernih kmečkih hišah. Zvedeli smo, da imajo

v Robu zbrano za gradnjo nove šole okoli 3,5 milijona din. Tudi opeka, pesek in apno so že pripravljene. Za gradnjo nove šole bodo začeli še to jesen. V novem šolskem posloppju bo tudi dvorana za kulturne prireditve. Vseh šloobveznih otrok iz Roba in okoliških vasi je nekaj nad 40.

Obilen pridelek ječmena

Na področju Turjaka in okoliških vasi je bila letos letina ječmena zelo dobra. Pridelek pšenice pa ni bil povsod enak; v nižinskih predelih ji je rja precej prizadejala. Povprečno je pridelale pšenice v teh krajih srednje dober. Najslabše pa se bo odrezala sadna letina. Sadej je šlo po zlu v času pozebe v mesecu maju. Jablane in hruške so ostale domalega skoro povsod prazne.

Področje občine Velike Lašče je zelo obširno, zato imajo tudi sorazmerno veliko število šol. Na desetih šolah poučuje 23 učiteljev. Za potrebe šolstva je predvideno v tem letu okoli 11 milijonov din. Šolski prostori niso povsod vzorni, v Robu pa sploh nimajo svoje šole. Otroci imajo pouk v neprimernih kmečkih hišah. Zvedeli smo, da imajo

v Robu zbrano za gradnjo nove šole okoli 3,5 milijona din. Tudi opeka, pesek in apno so že pripravljene. Za gradnjo nove šole bodo začeli še to jesen. V novem šolskem posloppju bo tudi dvorana za kulturne prireditve. Vseh šloobveznih otrok iz Roba in okoliških vasi je nekaj nad 40.

Obilen pridelek ječmena

Na področju Turjaka in okoliških vasi je bila letos letina ječmena zelo dobra. Pridelek pšenice pa ni bil povsod enak; v nižinskih predelih ji je rja precej prizadejala. Povprečno je pridelale pšenice v teh krajih srednje dober. Najslabše pa se bo odrezala sadna letina. Sadej je šlo po zlu v času pozebe v mesecu maju. Jablane in hruške so ostale domalega skoro povsod prazne.

Področje občine Velike Lašče je zelo obširno, zato imajo tudi sorazmerno veliko število šol. Na desetih šolah poučuje 23 učiteljev. Za potrebe šolstva je predvideno v tem letu okoli 11 milijonov din. Šolski prostori niso povsod vzorni, v Robu pa sploh nimajo svoje šole. Otroci imajo pouk v neprimernih kmečkih hišah. Zvedeli smo, da imajo

v Robu zbrano za gradnjo nove šole okoli 3,5 milijona din. Tudi opeka, pesek in apno so že pripravljene. Za gradnjo nove šole bodo začeli še to jesen. V novem šolskem posloppju bo tudi dvorana za kulturne prireditve. Vseh šloobveznih otrok iz Roba in okoliških vasi je nekaj nad 40.

Obilen pridelek ječmena

Na področju Turjaka in okoliških vasi je bila letos letina ječmena zelo dobra. Pridelek pšenice pa ni bil povsod enak; v nižinskih predelih ji je rja precej prizadejala. Povprečno je pridelale pšenice v teh krajih srednje dober. Najslabše pa se bo odrezala sadna letina. Sadej je šlo po zlu v času pozebe v mesecu maju. Jablane in hruške so ostale domalega skoro povsod prazne.

Področje občine Velike Lašče je zelo obširno, zato imajo tudi sorazmerno veliko število šol. Na desetih šolah poučuje 23 učiteljev. Za potrebe šolstva je predvideno v tem letu okoli 11 milijonov din. Šolski prostori niso povsod vzorni, v Robu pa sploh nimajo svoje šole. Otroci imajo pouk v neprimernih kmečkih hišah. Zvedeli smo, da imajo

v Robu zbrano za gradnjo nove šole okoli 3,5 milijona din. Tudi opeka, pesek in apno so že pripravljene. Za gradnjo nove šole bodo začeli še to jesen. V novem šolskem posloppju bo tudi dvorana za kulturne prireditve. Vseh šloobveznih otrok iz Roba in okoliških vasi je nekaj nad 40.

Obilen pridelek ječmena

Na področju Turjaka in okoliških vasi je bila letos letina ječmena zelo dobra. Pridelek pšenice pa ni bil povsod enak; v nižinskih predelih ji je rja precej prizadejala. Povprečno je pridelale pšenice v teh krajih srednje dober. Najslabše pa se bo odrezala sadna letina. Sadej je šlo po zlu v času pozebe v mesecu maju. Jablane in hruške so ostale domalega skoro povsod prazne.

Področje občine Velike Lašče je zelo obširno, zato imajo tudi sorazmerno veliko število šol. Na desetih šolah poučuje 23 učiteljev. Za potrebe šolstva je predvideno v tem letu okoli 11 milijonov din. Šolski prostori niso povsod vzorni, v Robu pa sploh nimajo svoje šole. Otroci imajo pouk v neprimernih kmečkih hišah. Zvedeli smo, da imajo

v Robu zbrano za gradnjo nove šole okoli 3,5 milijona din. Tudi opeka, pesek in apno so že pripravljene. Za gradnjo nove šole bodo začeli še to jesen. V novem šolskem posloppju bo tudi dvorana za kulturne prireditve. Vseh šloobveznih otrok iz Roba in okoliških vasi je nekaj nad 40.

Obilen pridelek ječmena

Na področju Turjaka in okoliških vasi je bila letos letina ječmena zelo dobra. Pridelek pšenice pa ni bil povsod enak; v nižinskih predelih ji je rja precej prizadejala. Povprečno je pridelale pšenice v teh krajih srednje dober. Najslabše pa se bo odrezala sadna letina. Sadej je šlo po zlu v času pozebe v mesecu maju. Jablane in hruške so ostale domalega skoro povsod prazne.

Tudi na kočevskih poljih so želi kombajni

Skrb za pogozdovanje gozdov

V občini Kočevje je 60 odst. gozdne površine. V prvih povojnih letih je bila sečnja zaradi takratnih gospodarskih razmer precej višja, kot pa je bil prirastek. V zadnjih letih pa se je močno zmanjšala. Letos bo znašala predvidena sečnja lesa v zasebnih gozdovih 13.500 m³ netto mase. Razen tega se bo vršila oziroma se vrši sečnja tudi v državnih gozdovih.

V tem letu bo pogozdeno 22 ha novih površin. Na gozdnih površinah privatnega sektorja ter na površinah gozdov bivših agrarnih skupnosti bo posajeno okoli 170.000 sadik. Največ bodo zasadili črna bora (120.000 sadik), rdečega bora (25.000 sadik) in smreke (25 tisoč sadik). Manjše površine ob Kolpi bodo zasadili s kanadsko topolo.

Domač »pridelek« sadik bo znašal letos 290.000 sadik. Letos bo drevesnica v Osilnici vzgojila tudi nekaj sadik domačega kostanja.

V preteklem letu je bila na območju kočevske občine izvršena razmejitev med gozdnimi in kmetijskimi površinami. Gozdne povr-

KONČNO MLEKARNA V KOČEVJU

Kmetijsko gozdarsko posestvo Kočevje je začelo ob Roški cesti graditi mlekarno. Po predračunu bo stala gradnja nove mlekarne 145 milijonov din. Iz zveznega investicijskega sklada je bilo za gradnjo mlekarne odobreno nad 84 milijonov din, odbor za posojila iz republiškega investicijskega sklada pa je odobril za mlekarno 15 milijonov din posojila. Razliko pa bo prispevalo KGP iz lastnih sredstev. Gradnja mlekarne je v teku, gradi jo Splošno gradbeno podjetje Zidar Kočevje. Nova mlekarna bo velikega pomena za Kočevje in okolico.

PREDKONGRESNE KONFERENCE V LAŠČAH

Nekatere organizacije Zveze komunistov v velikolaški občini so že imele letne konference, v ostalih osnovnih organizacijah pa jih bodo imeli v teh dneh. Na konferencah so sekretarji osnovnih organizacij podali obširna poročila o delu komunistov, ideološkem delu ter o gospodarskih in zadržnih vprašanjih. Člani ZK so se konferenc udeležili v lepem številu. Občinska konferenca ZK bo predvidoma 25. avgusta ali pa naslednjo prvo nedeljo. Konference komunistov so v zvezi priprav na VII. kongres ZKJ, ki bo letos jeseni v Ljubljani.

KAJ BO S KNJIZNICO V VELIKIH LAŠČAH?

Knjižnica v Velikih Laščah je že leto dni zaprta. In ni izglejalo, da bi ta koristna kulturna ustanova kmalu služila svojemu namenu. Zvedeli smo, da ObLO kaže premalo razumevanja za potrebe knjižnice.

Velike Lašče — gospodarsko, politično in kulturno središče velikolaške občine

Jože Pahor

Matija Gorjan

(Odlomki iz romana)

Leta 1515 so se slovenski kmetje prvič združeno dvignili v boj »za staro pravdo«. Iz zelo skopih zgodovinskih podatkov sta nam znani le dve osebi: Klander iz Gorenjske in »krofasti kovač« iz Radovljice, ki naj bi vodila to gibanje slovenskih kmetov, vendar domnevamo, da so morale biti pri tem udeležene še osebe, o katerih pa ni podatkov.

Pisatelj je za junaka svojega romana postavil študenta Montanarusa — Matijo Gorjana, sina svobodnega kmeta na Topli rebi pri Rogom. Matija se je spomladi 1514 vrnil iz Nemčije v Ljubljano. Tu je živel med prijatelji iz vrst deželnega plemstva in spremljal napet položaj med meščani in fevdalci. Za položaj kmetov se ni dosti menil. Toda ko je kočevski trinog Jurij pl. Thurn vrgel v ječo tudi njegovega očeta, tedaj je »ohitel

Zborovanje na gradu v Ljubljani

Po cerkveni slovesnosti so se plemiči skupno odpravili na grad, kjer je bila prirejena velika dvorana. Palačo deželnih stanov v mestu je bil porušil velik potres l. 1511, za-

to so se stanovi začasno shajali v gradu.

S plemstvom je šla vsa plemiška mladina, zbrana okrog Lambergerja. Dasi se je Montanarus branil, ga je Vid vendarle potegnil s seboj.

Tudi na gradu je bilo plemstvo prvo. Ponosno, samozvestno je zasedlo dvorano, pogled na izbrano gospodo, blestečo v žamet, svilni dragocenem krznu je bil mogočen in nenavaden.

Točno ob napovedanem času so prišli zastopniki mest. Njihovo število se je sicer izgubljalo med tolikimi zborovalci, vendar je vse iznenadilo. Meščane je vodil mlad, širokopleč mož v črnem žametu, sivih, ostrih očeh, s kratko črno brado, ki je objemala zdravil rdeč obraz. Nastopil je najbolj obrekovani mož, ki se je danes prvič spet pokazal v Ljubljani, Mihael Galjard.

»Kakšna drznost!« je dejal Kislesel Montanarusu. »Kakšno izživljenje!«

Montanarus ni čutil tega, njemu je bil Galjard všeč, ves, kakor je stal tu, trden in kjubovalen.

Trobente so tedaj zazvenele pred gradom, bilo je počačenje. Vstopil je visok, silen mož, toliko ogromnejši, ker je bil ogrnjen z dolgim ohlapnim plaščem, okrog in okrog obrobjenim s kunjim krznom. Škof Christoforus Rawber je prihajal, plečat velikan, čigar rame na so primerjali Atlantovim. Dasi je nagibal k petdesetim letom, vendar je bil njegov obraz svež, mladosten, kakor je bil sicer trd in vojaški. Mož je bil zdrava, sočna mladika ene najimennitnejših plemenitaških rodbin v deželi.

Gruče v dvorani so se razmaknile in napravile špalir, s škofom so prihajali cerkveni dostojanstveniki. Visoko zvrhan in z odločnim, vojaškim korakom je šel Rawber k svojemu prestolu, odzdravljaje na desno in levo. Čutilo se je, da je to mož, ki pomenja v deželi več kakor vsak drugi.

Takoj po prihodu cerkvenih dostojanstvenikov so oznanile pozvanje, da pričenjajo stanovi svoje delo. Deželni glavar Johannes Auerperg je vstal in s slovesnim, krepkim glasom prebral cesarjevo pismo.

Bilo je kratko. Cesar Maksimilijan I. je klical deželne stanovne vodjovodne Kranjske k resnemu delu v resnih časih. V teh časih morajo biti stanovi edini in pripravljeni na žrtve. Vladarjeve skrbi so velike, posebno še zaradi nevarnosti, ki jim je izpostavljen kranjska zemlja. Zato si vladar ničesar bolj ne želi, kakor da bi mogel čimprej osebno obiskati svoje ljube, zveste Kranjce. Ta želja, upam, se mu bo v kratkem izpolnila.

»Vivat!« je zagrmela dvorana. »Maksimilanus I. Vivat!«

Deželni glavar je dvignil roko, v dvorani je spet zavladala tišina. S povzdignjenim glasom je Auerperg bral odgovor deželnih stanov, ki bi bili posebno srečni, če bi že mogli pozdraviti vzvišenega vladarja v svoji sredi.

Spet je grmelo odobravanje. Med zastopniki mest pa je vstal Mihael Galjard in prosil besede.

»Čemu?« je vprašal deželni glavar in pogledal eminenco škofa.

»Pridružujem se adresi v imenu zvestih, svobodnih mest,« je približal samozvestno širokopleči mož, »pooblaščen za to od vseh mestnih

odposlanstev, pridružujem pa se tudi, čeprav brez pooblastila, v imenu onih dveh uglednih mož, ki v tej uri ležita v ječi tu pod nami, v imenu Kranika in Cirmana...«

Kaj smo videli na tradicionalnem „Kočevskem tednu“

Tudi letos je Turistično društvo Kočevje priredilo svoj tradicionalni Kočevski teden s sodelovanjem ostalih društev in organizacij. Kočevski turnir, ki ga je priredil domači Partizan, je prejšnjo soboto otvoril Kočevski teden. Sodelovalo je šest klubov: Ljubljana, Odred, Svoboda ter partizanska društva iz Novega mesta, Domžal in Kočevja. Prehodni pokal Turističnega društva je prešla Svoboda iz Ljubljane. O turnirju smo že poročali.

Na stadionu Partizana so igralci Svobode iz Kočevja prav dobro uprizorili komedijo »Revizor« na zaslonu odru na prostem.

V nedeljo 11. t. m. so se zbrali v Kočevju vsi najboljši dirkači Slo-

Dopisniško tekmovanje strelcev

Strelski odbor Kočevje je sprejel predlog Okrajnega strelskega odbora Gorica za dopisniško tekmovanje v streljanju z zračno in vojaško puško med ekipama Kočevja in Gorice.

Na Kočevskem se nismo imeli takega tekmovanja in je bilo zelo zanimivo. Tekmovanje je bilo izvedeno kot vsa ostala tekmovanja, samo vsaka strelska ekipa je tekmovala na svojem terenu, kočevski strelci so tekmovali v Kočevju, strelci Gorice pa so tekmovali v Gorici. Iz Gorice sta prišla dve člani, ki sta obenem sestavljala tudi sodniško ekipo in sta prisostvovala tekmovanju. Prav tako pa sta šla iz Kočevja dva člana v Gorico. Ta vrsta tekmovanja je dobra predvsem zaradi tega, da se ekipe izognejo finančnim stroškom. Zmagali so Goričani, ki so v tek-

OBJAVE

KINO
JADRAN, Kočevje: od 23. do 25. avg. slovenski film »Dolina miru«, 28. in 29. avg. amer. film »Slika Doriana Graya«, od 30. do 1. septembra amer. barvni film »Rdeča podveza«.

SVOBODA, Rudnik: 24. in 25. avg. amer. barvni film »Daljni sever«, 1. in 2. sept. ruski barvni film »Odisej«.

LOŠKI POTOK: 24. in 25. avg. amer. film »Tako se ne umira«, 31. avg. in 1. sept. ital. film »Na konici meč«.

OSILNICA: 25. avg. amer. film »Na apaški meji«, 1. sept. ital. film »Na konici meč«.

SODRAŽICA: 24. in 25. avg. amer. film »Prelomnica«, 31. avg.

OBVESTILA

KOČEVJE
Poročili so se: Držek Walter, tatelnik iz Brega 13, star 24 let in Marolt Marija, delavka iz Brega 16 (23 let), Jakič Miroslav, delavec iz Slovenske vasi 12 (26 let) in Mohar Matilda, delavka iz Slovenske vasi 12 (21 let), Tekavec Peter, delavec iz Brega 27 (24 let) in Stručelj Marija, poljedelka iz Predgrada 51 (19 let).

Srečnim zakoncem čestitamo!
Rodile so: Pahulje Danijela, gospodinja iz Kočevja, Trg svobode 37 — dečka Dušana, Konte Franciška, gospodinja iz Kočevja, Ljubljanska c. 40 — dečka Mirana.

V novomeški porodnišnici pa so rodile: Jakopin Slavka, gospodinja iz Dolge vasi 23 — deklico Bojano, Mejač Vera, iz Kočevja, Roška c. 39 — dečka Pavla, Hegler Leopoldina iz Starega loga 4 — deklico Majdo, Tramite Ivana, iz Kočevja, ulica Jožeta Šteška 24 — dečka Antona, Stimec Zdenka, iz Kočevja, Kolodvorska ul. 11 — deklico Majdo, Ilijaš Antonija, iz Kočevja, Roška cesta 53 — deklico Kristino in Glavič Ana, gospodinja iz Smuke 6 — deklico Anico.

Srečnim mamici čestitamo!
V Celju je umrla Stajdohar roj. Voražija Emilija, gospodinja iz Kočevja — Trata 20, stara 44 let in Novem mestu pa je umrl Bakšič Marjan iz Gorenja 18, star 10 let.

KOČEVSKA REKA
Poročila sta se: Pertinač Jurij, gozdni delavec, iz Rogatega hriba, star 22 let in Turk Ivanka, snažilka iz Dolge vasi (22 let).

Srečnima zakoncema čestitamo!
Rodila je: Martincič Antonija, gospodinja iz Gornje Brige — deklico Ivanko.

Srečni mamici čestitamo!
Umrla sta: Zagar Anton, delavec iz Koč, star 55 let in Lesjak Radovan, otrok iz Borovca, star 6 mesecev.

KOSTEL
Poročila sta se: Urh Franc, strojnik iz Saplina 3 (27 let) in Metelko Ivanka, poljedelka iz Saplina 3 (18 let).

Srečnima zakoncema čestitamo!

RIBNICA
Poročili so se: Ambrožič Alojzij, mizarjski pomočnik iz Gorice vasi

kaj odigrala turnir kot vajo za evropsko prvenstvo na Dunaju, kamor so naši šahisti odpotovali 20. t. m. Prvo in drugo mesto si delita velenojster Ivkov in mednarodni mojster Ralčić. Domača šahista Meštek in Šafar sta tudi sodelovala na turnirju. Občina Kočevje, Turistično društvo in šahovsko društvo Kočevje so podarili zmagovalcem nagrade.

17. t. m. je uprizorila Svoboda Rudnik Kočevje pri željnskih jamah zelo uspešno mladinsko igro Pehta s petjem in plesi. Pri večerni predstavi na prostem je bilo veliko gledalcev, ki so bili s prirediteljstvo zelo zadovoljni.

Okrajna gostinska zbornica s sodelovanjem Trgoprometa iz Kočevja je priredila kulinarčno razstavo v hotelu Pugled. O razstavi bomo še poročali.

V nedeljo 18. t. m. so bile nogometne tekme štirih klubov.

Marljivo Turistično društvo je naredilo veliko in uspešno akcijo za propagando turizma na Kočevskem. Vsi, ki so sodelovali, morajo biti pohvaljeni. Kočevski teden je pokazal, kaj se doseže s složnim delom in dobro organizacijo. —ko

Pokalni nogometni turnir v Kočevju

V nedeljo 18. avgusta je bil na stadionu Partizana v Kočevju odigran III. tradicionalni nogometni turnir za prehodni pokal Turističnega teden. Nastopala so moštva: NK Metalac Delnice, NK Javornik Rakek, NK Rudar Kočevje in Partizan Kočevje. Popoldne je v polkvalifikacijskih tekmah Partizan premagal Metalca, Rudar pa je zmagal nad Javornikom. Popoldne

je v tekmi za tretje in četrto mesto Metalac zmagal nad Javornikom, v finalni tekmi pa je Rudar premagal Partizana in osvojil prvo mesto.

Partizan : Metalac 2:1
Tekmo je pričel Partizan. Ivanetič je že s prvim prodorom v prvi minuti po predlozku iz desnega krila dosegel krasen gol. Nadalje so se Partizanovi prodori malo zaustavili in kratek čas je imel Metalac iniciativo. Tedaj so dosegli gostje tudi edini gol. Partizan je znova uredil svoje vrste in do odmore nevarno ogrožal nasprotnikova vrata, kjer je moštvo iz Delnic zabilo avtogol. Drugi polčas je ostal brez gola. Gostje so malo popustili in moštvo Partizana je rahlo prevladovalo na igrišču. Domači so imeli več priložnosti za povečanje rezultata, posebno Brian, ki ni izkoristil dveh idealnih priložnosti za doseg gola. Tekmo je zelo objektivno sodil sodnik Maver.

Rudar : Javornik 1:0
V tej tekmi so Rudarji videli, da imajo močnega nasprotnika. Gostje so rahlo prevladovali na igrišču. Karpov je skušal Rudarjevo moštvo v nekaterim hitrim prodori povesti v vodstvo, a se mu ni posrečilo. Rudarjevi napadalcu so bili na igrišču borbeni, a pred vrati niso bili precizni. Že v začetku je moral vratarja Zagarja zaradi poškodbe za nekaj minut zamenjati Sever. Šele proti polčasu je Rudar resneje ogrožal nasprotnika, toda mreži sta ostali v prvem delu igre nedotaknjeni. Takoj po odmoru so se domači približali vratom gostov in Sever je z močnim strelom dosegel edini gol. Zopet je sledil pritisk Javornika, toda Zagar je uspešno ubranil vse strele pred svojimi vrati. Rudarjevo moštvo je na koncu še enkrat skušalo zagospodariti na igrišču, a rezultat se ni spremenil. Tekmo je sodil zadovoljivo sodnik Koprivec.

Metalac : Javornik 4:3
Kakor v prvi tekmi, tako je tudi sedaj prejel Metalac gol že v prvi minuti. Javornik je še naprej

DEŽURNE TRGOVINE
Dežurno službo imajo: v soboto 24. avgusta od 8. do 12. ure in od 15. do 18. ure v Kočevju trgovina »Specerija«, v Ribnici pa trgovina KZ z mešanim blagom.

V soboto 31. avgusta ob istem času v Kočevju trgovina »Hrana«, v Ribnici pa trgovina z mešanim blagom, Ribnica.

PRODAM
dva meseca starega čistokrvnega foksterijera. — Imž. Hoznak, Kolodvorska 2, Kočevje.

Za smeh in dobro voljo

Ljudje so se zakrohotali in shoda je bilo konec.

★

Neki profesor, bil je zelo močne postave in strog, da je zbujal strah in grozo pri srednješolski mladini, je bil odličen jezikoslovec in dober narodnjak. Obvladal je mnogo jezikov. Med poukom in zunaj šole je strahovito preklinjal v nemškem in drugih jezikih, le v slovenskem nikoli.

Ko so ga dijaki vprašali, zakaj nikoli ne kolne po slovensko, je zagrmel s katedra:

»Zato, ker ne maram blatiti materinega jezika!«

★

Znani slovenski slikar Ažbe se je z nemškim zdravnikom zapletel v prepir o pomembnosti slikarske umetnosti. Toda zdravnik se je razumel na slike kot zajec na boben in je zato slikarje globoko podcenjeval. Ažbetu je bilo kmalu dovolj in je z njim opravil na kratko:

»Vam zdravnikom je lahko! Pri nas se vse napake vidijo, vaše pa pokrije zemlja.«

★

Pisatelj in politik dr. Ivan Tavčar je imel volilni shod. Ko je govoril o otroškem varstvu, ga je mlad kaplan motil z raznimi medklci.

»Kaj se vrtate v besedo,« se je razburil dr. Tavčar, »saj se nič ne razumete, ko nimate otrok.«

»Kaj veste, gospod doktor!« se je odrezal kaplan.

Izdaja in tiska ČZP »Kočevski teden« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor, odgov. urednik Jože Košir. Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14 a. Telef. 3-89. Naročnina je 400 din, polletna 200 din in je plačljiva vnaprej. Za izdajstvo 800 din. Poština plačana v gotovini. Rokopisi se ne vračajo.

Kali kulturnega življenja v Kočevju

(Razmišljanja ob kulturnih prireditvah Kočevskega teden)

Tudi letos je Turistično društvo Kočevje pripravilo s sodelovanjem skoraj vseh kulturnih in športnih organizacij našega mesta Kočevski teden in v teh dneh poskrbelo za najrazličnejše športne, gospodarske in kulturne prireditve, ki naj bi naši širši domovini približale Kočevsko, predvsem pa prebivalce Kočevja in okolice opozorile na bogato društveno življenje kraja in na prirodne zanimivosti naših krajev.

Še pred Kočevskim tednom so bile v Kočevju pomembne kulturne manifestacije, o katerih je domači časopis vse premalo pisal. V republiškem časopisu pa naše prireditve niso našle nikakega odmeva. Kje je krivda, ne vem. Bile pa so tako lepe in pomembne, da bi morale biti omenjene.

Še pred Kočevskim tednom so bile v Kočevju pomembne kulturne manifestacije, o katerih je domači časopis vse premalo pisal. V republiškem časopisu pa naše prireditve niso našle nikakega odmeva. Kje je krivda, ne vem. Bile pa so tako lepe in pomembne, da bi morale biti omenjene.

skušal osvajati polje, a je pritisk Metalca prisilil, da je bila tekma do odmore precej enakovredna in dinamična. V nevarnosti so bila zdaj ena, zdaj druga vrata, a gola ni bilo. Javornik je tedaj zastreljal 11-metrovko. V drugem polčasu pa se je situacija na igrišču spremenila. Javornik je postal zelo nevaren in že v začetku kar dvakrat potresel mrežo Metalca in vodil že 3:0. Šele v 25. minuti je Metalac uredil svoje vrste in v silovitem protinapadu z dobro kondicijo do konca tekme izenačil na 3:3. V dveh podaljških po 10 minut je moštvo Metalca zaključilo tekmo v svojo korist. Odlikoval se je zlasti vratar. Sodnik Maver je sodil zelo dobro.

Rudar : Partizan 4:2
Spet sta se srečali domači moštvi in spet je bilo igrišče polno burnih dogodkov. Začetek je pripadal moštvo Partizana, toda tudi Rudar se je kmalu zbral in v 23. minuti je povedel Ahac svoje moštvo v vodstvo. Kmalu nato pa je Karpov rezultat še povečal. Ni bilo dolgo, ko je Ivanetič presenetil in zmanjšal rezultat na 2:1. Rudar je še naprej pošiljal svoje strelce v akcijo in v 40. minuti je Urančič iz daljave presenetil Trobentarja. Takoj za tem je že Komac zmanjšal na 3:2. V drugem polčasu je tempo v Rudarjevih vrstah malo popustil. Partizan je še vedno pritiskal na Rudarjeva vrata, toda v 53. minuti je Sever postavil končni rezultat. Ostale Partizanove napade je z uspehom odbil vratar Zagar, ki je imel uspešen dan. Ob koncu tekme je Rudar še enkrat zagospodaril na igrišču in Ahac je v predzadnji minuti dosegel gol, ki ga je sodnik razveljavil. Sodnik Koprivec ni bil v tej tekmi nič kaj pravičen in komaj zadošten.

Na nogometnem igrišču ob Rinži so se ves dan vrstili dogodki kot na filmskem platnu. Vse štiri tekme so bile precej dinamične in igralci so se zagrizeno trudili, kdo bo osvojil višje mesto. Ukoreninjen bolezen na igrišču, zlasti pri Rudarjevih igralcih, pa je še vedno ugovarjanje sodniku. Sodnik Koprivec iz Ljubljane je bil premalo energičen in odločen, da se je moral med tekmo večkrat posvetovati s stranskim sodnikom.

★

Na Vrhnikih je bila odigrana nogometna tekma dne 21. t. m. med Partizan Vrhnika : Partizan Koč. 4:2 (0:1)

KDO JE »DELAL« ZA HITLERJA
Organizacija združenih narodov je objavila podatke o državah, ki so izgubile največ vojakov v zadnji svetovni vojni. Navedli bomo samo nekaj primerov: Anglija je izgubila 270.000 vojakov, Združene države Amerike 180.000, Čehoslovaška 46 tisoč, Grčija 70.000 in Jugoslavija 310.000 vojakov.

Objavili so tudi podatke, koliko je uspelo Hitlerju izvelič kmetijskih pridelkov in industrijskih izdelkov iz okupiranih držav. Tako je Nemčija iz Francije dobila v času okupacije blaga v vrednosti 267 dolarjev na enega prebivalca, iz Češke 252 dolarjev, iz Grčije 107 dolarjev, a iz Jugoslavije vsega tri in pol dolarja na enega prebivalca. To je najboljši dokaz, koliko so naši ljudje »delali« za okupatorja.

Obdobje Hitlerja-olepševalnega društva Kočevja zasluži za svoje delo in trud vse priznanje in našo zahvalo.

Figar Vekoslav

KULINARIČNA RAZSTAVA V KOČEVJU
V okviru Kočevskega teden je priredila Okrajna gostinska zbornica s sodelovanjem grosističnega podjetja »Trgopromet« kulinarčno razstavo. Razstava je bila v stranskih gostinskih sobah hotela Pugled. Razstavljala so vsa gostin-

ska podjetja in menze iz Kočevja, gostinsko podjetje Ribnica in Koprivec Velike Lašče. V okusno opremljenih sobah je bilo razstavljeno 80 kuharskih izdelkov: mrzla jedila, ribe, raki, odjoki, perutnina, razne pečenke in narezki, poleg tega pa tudi veliko peciva in močnatih jedi. Razstavo si je ogledalo izredno veliko ljudi. Obiskovalci so bili enotni v tem, da je razstava uspešna in da je bila lepo in strokovno pripravljena. Vsi razstavljeni predmeti so bili prodani. Ocenjevalna komisija je določila za kuharske izdelke naslednja priznanja:

1. nagrado gostilna Pri lovcu Kočevje.
2. nagrado hotel Pugled Kočevje.
3. nagrado restavracija Kolodvor Kočevje.

Za pecivo in močnate jedi pa naslednje:

1. nagrado Koprivec, Velike Lašče.
2. nagrado Slaščičarna Kočevje.
3. nagrado Ljudska restavracija Kočevje.

Grosistično podjetje Trgopromet iz Kočevja je lično in strokovno razstavilo razne prodajne predmete.

M. O.

Iz naših krajev

NAM PIŠEJO

V Predgradu bi radi imeli pošto

Predgrad leži skoraj v sredini Poljanske doline in je njen največji kraj, ker ima okoli 350 prebivalcev. Stari trg je drugi večji kraj in ima okrog 100 prebivalcev. Leži pa na drugem koncu Poljanske doline. Vendar se poštni urad v Starem trgu in ne v Predgradu, kar bi bilo pravilneje. Avtobusi, ki vozijo iz Kočevja ali Črnomlja, pravčasno dostavijo pošto v Stari trg. V Starem trgu in okolico pravčasno prejemajo pošto, dočim se dostava v Predgrad večkrat zavleče. Včasih prejmejo v Predgradu in tamkajšnjih vseh časopise šele v ponedeljek, čeprav so že v petek prišli v Stari trg.

Po reorganizaciji občine Predgrad, ko je bil Predgrad in gornji

del Poljanske doline priključen k občini Kočevje, pa je postalo vprašanje poštne urada v Predgradu še aktualnejše. Prebivalci teh krajev prosijo, da bi dobili poštni urad v Predgradu. Prostori zanj bi bili v združenem domu.

J. S.

POPRAVILO MOSTU

Pri žagi pod Turjakom bi bilo nujno potrebno popraviti tamošnji most, ki je že doslužil. Preko tega mostu je precejšen promet, tudi avtomobilski, zato preti nevarnost, da se bo most udrl pod težkim vozilom. Za najnujnejšo popravila bi bilo potrebno vsaj 50.000 din.

Požar v Dolenjih Lazah

V noči od 14. na 15. avgust je nenadoma začelo goreti v stanovanjskem poslopju v Dolenjih Lazah št. 4 pri Ribnici. V tej hiši stanuje Janez Znidaršič. Usodno noč je Znidaršič sam spal doma, žena in otroci so odšli na počitnice. Ko se je okrog treh ponoči zbudil iz spanja, je zagledal veliko

svetlobo. Misli, da je pozabil ugasniti luč v veži. Ko je odprl vrata sobe, je butnil proti njemu vroč plamen. Hiša je bila skoro vsa v ognju. Zbežal je iz goreče hiše in začel klicati na pomoč. V najkrajšem času so prihiteli gasilci iz Dolenjih Lazov, kmalu nato pa tudi gasilci iz Ribnice in Bukovice. Požrtvovalni gasilci so rešili sobno pohištvo. Zgorelo pa je kuhinjsko pohištvo s kuhinjskimi pripomočki, dve kolesi, precej obleke, perilo, čevlji itd. Vse, kar je bilo lesenega, je pogorelo.

Znidaršič trpi okoli 200.000 din škoda. Veliko večja škoda pa je nastala s požarom stanovanjskega poslopja. Domnevajo, da je nastal požar zaradi slabe električne instalacije v hiši. Preiskava o vzrokih požara je v teku.

40.000 ščipalk na dan

V obratu finalnih izdelkov na Lesno industrijskem podjetju v Ribnici imajo tudi poseben oddelek, kjer izdelujejo ščipalke za perilo. V dveh izmenah naredijo 40.000 ščipalk v zelo kvalitetni izdelavi. Ščipalke izvažajo na Ciper, v Libanon, Anglijo in Združene države Amerike. LIP Ribnica ima za ta artikel toliko naročil, da vsem kupcem ne more ugoditi. Pri izdelovanju ščipalk je zaposlenih 40 delavcev. V vsem obratu lesnih fi-

nalnih izdelkov pa je zaposlenih 80 delavcev in je tako ta obrat med največjimi v Lesnoindustrijskem podjetju Ribnica. V tem obratu izdelujejo tudi razne palice za izvoz, ročaje in druge predmete za široko potrošnjo.

MODERNIZACIJA CESTE RIBNICA—ZLEBIC

Gradbena dela za modernizacijo ceste na odseku Ribnica—Zlebic so v polnem teku. Od Ribnice do vasi Breg je cesta v glavnem že preurejena, čaka le še asfaltne mase, dočim je na odseku od Brega do Zlebiča sedaj na cesti največ dela. Cesto bodo na več mestih zravljali, dva klanca pa znižali. Modernizirana cesta bo velika pridobitev za te kraje in cestni promet na sploh.

HLADILNICA V DOLENJI VASI

Kmetijska zadruga Dolenja vas je investirala za ureditev mesnice okoli 380.000 din. Pred kratkim pa so naročili tudi hladilne naprave za hlajenje mesa in živinskih potrebščin. Te naprave bodo stale približno 1.100.000 din.

NISO POZABILI NA STADION

Partizan Ribnica skrbi za vaditeljski kader. Pred kratkim so uspešno zaključili 15-dnevni tečaj v Mozirju trije člani ribniškega Partizana, 6. avgusta pa sta odšli na tečaj dve članici. Na tečaju bosta do 22. avgusta. S temi tečajniki bo društvo Partizan pridobilo nov vaditeljski kader.

V Ribnici nameravajo v kratkem začeti urejevati novi stadion, kolikor bodo dobili na razpolago potrebna denarna sredstva. Pravijo, da niso pozabili na svoj stadion in bodo stadion dokončno uredili postopoma v nekaj letih.

Bulovčeva „Pehta“ pred Željnjskimi jamami

Teden dni pred premiero so na prostoru pred Željnjskimi jamami zapeli krampi, zaškrtale sekire in žage požrtvovalni delavci Kmetijsko gozdarskega posvetva Kočevje. Teden dni so hodili vsak večer k vjamam poleg igralcev tudi ljudje iz Željn, Klinje in Šalke vasi, pa z Rudnika in celo iz mesta ter opazovali početje, ki se je zdelo kaj čudno in zamotano. Izpraševali so se, kaj bo nastalo. No, ni bilo videti mnogo. Preko kotline je odmevalo kričanje, marsikateri je zmajeval z glavo. Čemu, le čemu toliko dela? Zadnje dni so naši delovni električarji podjetja Elektro

Franc Zajc v igri »Revizor«

Kočevje vlekli žice, postavljali drogove, nameščali reflektorje, tam na vrhu skal in v dolini so neke modre halje oblečene postave tesarile in zbijale. Na vrhu skal je zrasla pastirska koča iz lubja, blizu nje je zrasel bleščec Pehtin grad. Prav na dnu je nastala prava kmečka hiša. Marsikdo je vzdihnil: saj bi bila kar dobra za naselitev, ko je pa taka stanovanjska stiska. Gledalci vaj so dan za dnem raznašali vsepoved, da se tam, pred Željnjskimi jamami dogaja nekaj skrivnostnega, kar obeta biti lepo.

Dva dni pred premiero so prizorišče osvetlili reflektorji in obločnice. Igralci so se kretali v luči. Samo še dan. Prišli so rudarji in postavljali klopi, prišli lovci in gradili mize in postavljali stole, da

Nestrpi se pripravljajo za nastop. Mraz je. A kaj, igrati morajo. Pokazati morajo trud 34 vaj in več kot štiri tisoč žrtvovanih ur prostovolnega dela. Bomo uspeli, se sprašujejo? Ali bo vse v redu, ko nam manjka očka, ki leži v ambulanti, ker se je dva dni pred nastopom v jami ponesrečil. Bomo, saj nam je priskočil na pomoč naš nekdanji član iz Svobode Kočevje in se v dveh dneh naučil vloge. Bomo, samo pogum in veselje ter ljubezen in vztrajnost.

TEČAJ NA TURJAKU

Na Turjaku je bil od 12. do 17. avgusta tečaj za gozdne delavce — brusarce žag. Tečaj sta organizirali Gozdni upravi Škofljica in Gozdna uprava Litija. Tečaj je lepo uspel. Tečajnikov je bilo 19, ki so imeli poleg teoretičnega tudi praktični pouk.

Zakaj ni vode v Hrovači in Bregu?

Ko smo se mudili v Ribniški dolini, smo slišali na Bregu in v Hrovači precej pikrih na račun ribniškega vodovoda. V teh vaseh, posebno v vasi Breg, imajo v poletnem času zelo malo vode. Ker je pravilno, da se slišejo obe plati zvona, smo vprašali na ObLO Rib-

nica, kako je s to zadevo. Pojasnili so nam, da je na vodovodnem omrežju, ki dovaja vodo v Hrovačo, napaka, katero pa vodovodni strokovnjak kljub dvomesečnemu trudu še ni mogel ugotoviti. Na Bregu pa se zaradi velike potrošnje vode pojavlja vsako leto pomankanje vode. Te težave bodo odstranjene šele tedaj, ko bo ribniški vodovod povezan z izvirom vode na Obrhu. Vodovodna dela pri novem vodovodu so že v teku.

POSLOPJE ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE

Ob Ljubljanski cesti v bližini gostilne »Pri kmetu« gradi Zavod za socialno zavarovanje Kočevje upravno stanovanjsko poslopje. Poslopje gradi Splošno gradbeno podjetje Zidar Kočevje. Gradnja lepo napreduje in bo poslopje še v letu v surovem stanju dograjeno in spravljeno pod streho. Stavba bo enonadstropna in bo prihodnje leto popolnoma dograjena. Stroški gradnje bodo predvidoma znašali ca. 35 milijonov din.

NA RUDNIKU GRADIJO

Na Rudniku v Kočevju gradijo novo stanovanjsko naselje. Štiri stanovanjske hiše so že dograjene, imajo pa šest družinskih prostorov. SGP »Zidar« gradi na Rudniku štiri hiše — dvojčke in četvorčke. »Gradbenik« iz Ribnice pa gradi na Rudniku štiri tako imenovane vrstne hišice. Tudi gradnja rudarskega doma lepo napreduje.

Kot smo že poročali, bodo posebne zdravstvene ekipe še to jesen cepile otroke proti otroški ohromelosti. Danes pa nekaj o tem, kdaj se je ta bolezen pojavila pri nas in kje je najbolj razširjena. Do leta 1940 je bilo v Jugoslaviji letno le do sto obolenj, toda umrljivost je bila velika. Umri je približno vsak tretji bolnik. Od leta 1946 pa število obolenj zelo naraslo. Leta 1956 je bilo prijavljenih že 1254 primerov, umrlo pa je 53 bolnikov.

V Srbiji je obbolelo 754 ljudi, umrlo pa 22, na Hrvaškem 112, umrlo so 4, v Sloveniji obbolelo 260, umrlo 24, v Bosni in Hercegovini obbolelo 67, umrlo je eden, v Makedoniji obbolelo 56, umrlo 2, v Črni gori obbolelo 5, umrlo pa nobeden.

Otroška paraliza pri nas

Za otroško paralizo oboli največ otrok v starosti od 1 do 3 let. Pri dojenčkih je razmeroma manj obolenj. Od obolenih v lanskem letu je bil najmlajši bolnik star dva tedna, najstarejši pa 56 let. Torej se ta kruta bolezen loti tudi starejših.

NAPOVED VREMENA

V zadnjih dneh je barometer precej padel. Deževalo je, kar je posebno godilo našim kmetovalcem. Dež in ohladitev zraka bosta dobro vplivala na poljske kulture. Vremenska napoved za prihodnji teden nam obeta okoli 27. avgusta padavine in ohladitev ter nevarnost neurja. V ostalem pa bo lepo sončno vreme.

Te dni predvajajo v Kočevju film »DOLINA MIRU«

PREJEDIL B. MLAKAR

ZGODBA

Z DIVJEGA SEVERA

HARISAL C. OBLAK

49

Spet je mož šel ven in se skušal približati Kresnici. Trilkrat je šla ven žena z deklico in enkrat se je deklica približala Kresnici toliko, da jo je narahlo pogladila po glavi. Kadar pa se je približal mož, je Kresnica ostala vedno v Bliškovi bližini in ta jo je stražil s svojim pretečnim renčanjem. Čeprav je bil Gaston pogumen mož, vendar odkrite borbe s tem velikim in divjim volkom le ni upal pričeti. Volkova pa sta imela še drugega nasprotnika, velik ris ju je stalno pohlepno opazoval.

50

Znova se je znočilo. Bila je gosta in črna noč, toda deževalo ni več. Ris je prilezel iz svojega kupa, to noč je moral nekoga ubiti ali pa sam crkniti od lakote. Divji pohlep po mesu je divjal po njem, zato je bil pripravljen na vse. Blišk je gledal s plamtečimi zelenkastimi očmi ter budno pazil in sumljivo vohal zrak. Tudi sam je bil strašno lačen, toda ni bil krvoloč po naravi in ne še dovolj sestradan, da bi začel tako dvomljivo borbo, kot bi bil boj z risom.

51

V zavetju sta spala samo žena in otrok. Mož je bedel in stiskal v roki bet, s katerim se je oborožil. Mala Ivana je v snu tožeče ihtela. Gaston je vedel, da je tudi ona lačna. Pomnil je glavo iz zavetja in prisluhnul. Šumenje reke je udušilo vse druge glasove, toda Gaston je opazil lesket dvojice zelenkastih oči. Ris je polžuval svojo srečo najprej pri ljudeh. Mož je glasno zakričal in zamahnil s kijem, oči so izginile, le zamolklo renčanje je povedalo Gastonu, v kakšni nevarnosti so bili.

52

Kresnica je na svojem ležišču, ki ga je našla med dvema brunoma, ječala, kot bi sočustvovala sama s seboj. Zmeraj bolj jo je prevzemala želja, da bi se pridružila ženi. V prvih jutranjih urah, temnih kakor polnoč, se je približala zavetju. Ko je mož zaslišal prasketanje njenih krempljev, je odločil bet, izvelkel nož in se prežeče sklonil. Kresnica se je vedno bolj približevala, za njo pa je na deset korakov sledil Blišk in jo ovilec klical nazaj.